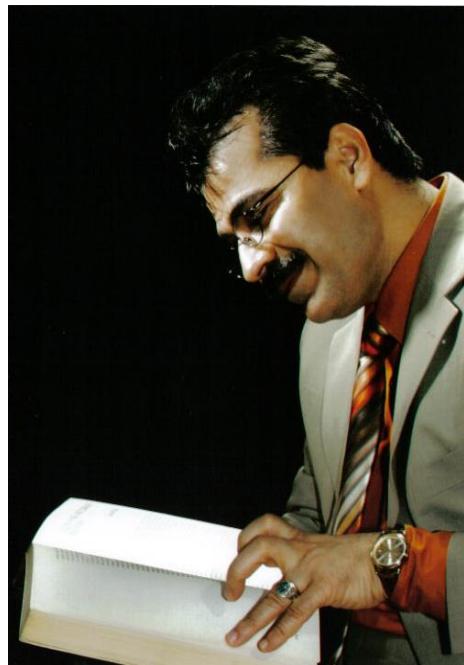

کاسیا

ئیسماعیل خورمالىٰ

ئیمه شەویک توردراینه
سەر کومبارى ئەم سەرزەمینە غەمگىنە
پۆستبەرنەبوو.. بە ئیمه دا
جرييەيان نارد بۇ چاخە خويىناوېيەكان
بە ئیمهدا خوين و ئايەت و كوشتنىان حەوالە كرد
نەگبەت خۆمان
لە ويىش زەۋىيەكىان دايىنى بۇ مال
ھەر تاعون و ھەر سېيەرى جەھەنەم بۇو
بە خۇ بۇونمان بە خۇ نەبوو
چۈراوگەمان بە خۇ نەبوو

واي خودايه ئه و سېيھرهت بۇ پى به خشين ؟
كە دەتزانى پراو پرە ، لە رەنگە نىرمەكانى عەدەم
كە دەتزانى جىڭە پىياسەمى بايەكەشەل
وەرزىيەكە زەرد
مینا پايىز
مینا چاوى گەللا روتەلەكان !
ئه و سېيھرهت بۇ پى به خشين
كە دەتزانى
دەبى ئىيمە لەگەل رۆژا ، ژنه كانمان بە وەچە بىن
لەتك قىلىپ بۇونەوهى گۆزەلە نارنجىيەكانى مەغىيىاندا
بگەنە ناو نەيىنى پەرت بۇونى رەنگ و
بگەنە ناو نەيىنى شەرەكانى خونچە
ئه و سېيھرهت بۇ پى به خشين كە دەتزانى
وەكۈزۈيەن كازىيەمان ، ئەزىزى لە قىرو بەفرايە
كە دەتزانى وەكۈزۈيەسۈ ، بە بىزمازە باخەكانمن
بۇ رېيگەت دايىن
بەهار بىيىتە ناو گولۇدانى فەسلەكانمان
ديوانى گول
پى دزەى شانى سورەت و
رۆژە هەلبىزلاوهكانى نالى بكا
بۇ رېيگەت دايىن لاسكى لە ئاو
بە شلپ و هورى ئه و ماسىيە رەنگالانە پى بکەنلى
كە درەنگ شەۋى ، لە پىچى ترىيفەدا

بە شووشەی رۆح لە بەر دەچوون !!
ئەو سىيېھەرت بۇ پى بەخشىن كە دە تزانى
هازەى دەنگى با لە باخا
چلە مىيىخەكى ئاگرەو
لە بەرزايى و
حەوشەكانى خوتا نەبى نارۋى !
كە دەتزانى
بزە گەرووى بادراوى كەنارييەكە
لە ئىوارە باخەكانى دۆزەخ نەبى دەنگى وونە
ئىدى ژىيان ، گوناھەكەي ئادەم بۇچى
ھەلخەلانى ئەم مەلە سەۋازانە بۇ ؟
تىك شكانى ئەم ھەموو مانگە شەوه بۇ ؟
كە دەتزانى ئەى پەرتووكاوترىن كەپرو ساباتى بۈون
ئىمە و باران شايىھەكىن ، لە پشت ئىوارەكانى خوتەوه
ئىدى ئەم شەرى مردن و خويىنە
بە كۆلانەكانى گۈنا بۇ ؟
ھەلرزانى ئەم ھەموو بەھانە يە بۇ ؟
كە دەتزانى نەجات بۈونى گۈلە ھىرۇكانمان دوورە
لە باو گىرى ھەلکراوى ئىوارانى جەھەنەمت
شەفاعةت زەنگىييانەي كۆش و بەرچاكىيکە رېڭىز
ئىدى ئەم خويىن و كوشتارە
بە كۆلانەكانى گۈلا

بەهانە بُو ؟
دەنگ و باسی خاوبۇونەوە و
پۇوت بۇونەوە ئىنسانەكان بُو ؟
سەلامەت خۇوازى چاخەكان
لەسەر ساجى كۆنە بوغزى ، هەلبىزىنى گولەكان بُو ؟
بەنيشان نانەوە گەلە خەنەبىيەكان
بە غەيىب كىردى توواناي ئەسپەكان بُو ؟
ھەلخستنى ئەو ھەمۇۋامىشە بُو ؟
كە ھەر دەتكىرمان لەدەورى شان و شەوكەتى زۇنگاۋى !
كە ھەر دەتكىردىن بە جى رەم و قەلەم دانى لە سېيىانىد !
ئەي رەفە و تاقى پەكتىپ بُو ؟
گەروو گولدانى ھەناسە بُو ؟
كە ھەر دەبۇو وەك ھەنجىرى ھەلخراوى بەر سايىه بن !
شان خزان و پۇوت بۇونەوە ناو ئىوارە شىينەكان بُو ؟
كە ھەر دەبۇو بە لاملى برووسكەيەكدا ھەلبۇواسىرىن !
ئەي خودايە
بەكرييەم بۇونى نەستەلە تۈوکنەكان بُو ؟
كە ھەر دەبۇو
وھ كەچۈلەكەيى بن گەلایان دىياريان ھەبن !
ئەي وھ بىرونىزى كىردى ترىيە سېيكەلەكان بُو ؟
كە ھەر دەبۇو ، بە كراسە بىيچىيە تەنكۈلەكانەوە
بەر لە ئاشت بۇونەوە لەزەت
بەرلەوە بىيىنەوە مائى خاوبۇونەوە

بچنه وه بهر دیووانی تار
که ده تزانی ده بئی هه ر سیلاوی مردن
بچوریته زار گیلاسی کلارنیته کانی ئیمه
بئوریگه ت داین
به ناو و هرزه سه وزه کاندا بین و بچین ؟
له سه ر ته ریقه تی نیرگزو په روانه جووت بین ؟
واي چ رو خیکی و شکه نه ئه م غه دره ت تو
چ فه سلیکی گرژ و مو نه ئه م غه دره ت تو
وه بیری چ زه مانیکدا گوزه ر ده کا
گول به ده ستی گول هه لوهه ری و
میوه ئه م هه مووجه ستھیه ش هه ر به داره وه ووشک بن !
که ده تزانی ئه ری په رتوكاو ترین که پر و سباتی بوون
و هرووی بووندا ، په نجه رهیه ک ژه هر له سه رشانه 00
بو ریگه ت داین
له ده ربھ نه شووشھیه کانی عیشقدا
له سیبیه ره به ر بلاوه کانی - کاسیا - دا
سویند به بول و
سویند به شیلکه قووته کانی گوشت و
سویند به موعجیزه و هرزه کان بخوین ؟
ئه و هرزانه ماسیه کان فیره جریوه و
که نارییه کان فیره مهله و
چه که کان فیره سروود و
ریگه کان فیره گورانی و

فیّرە عەتر ناسین دەکەن ٥٠
كەدەتزاپى شتى لە تو
ئاڙنه و مەلەي وەنەوشەيەك ناخنگىنى
شتى لە تو
پشته مەلەي ئەو گەلایانەي لە ئاوا
باران شانىيان قورس دەكا
نوقم ناكا
ئەو رەفتانەي پرۇن پرۇن
لە هەتاوى رەنگەكان بائى تاوس
بەخۆل ناكا
كەدەتزاپى
بوون لەنەبوون گىايى ترە رەنگى
بۇ پىشكەوتى لە ناسىينى تەنبايىيەكان
لە ئاودانى مەلەويچەي تاععونى رەش
لە ئاگىردانى دەربەنى شەمامەكان
كى پىپى ووتى :
شەرا بەرييە
بىرى ماڭە كالەكەكان
زەنگ بەريتە ، ژىر چوار مشقى ئەو گولانەي
دىليان دلىان بە پەرتەوازەيى ھەورا چوو بۇو !
كى پىپى ووتى
رۇشناپى لەو تاوسە غەمگىنالە بىرى ؟
كە ئىواران

بە دىيىار سەرخۇشى تارزەنە پىرىھەكانە وە دەگرىيان !

كە دەتزانى

لىيّرە بۇون لە نەبۇون گىيىاي ترە رەنگى

بۆپېش كەوتى لە بەخشىنى تەنبىيابىيەكان

لە جى گۆركى ي ئەو شاخانەي

كە جى مەتمانەي عىشق بۇون

لە بە توزاخ بردىنى ئەو مرووارىيانەي

كە گەنجىنەي بەهاو ئاوبۇون

كى پى ي ووتى ئاخەر بلنى ، كى پى ي ووتى

خۇت وەشەرى مىزۇو بنى و ، لە گوفتارى هەنارەكان هەلبىنى ي

ئاخەر بلنى بە گوفتى چ پان فلۇوتىكى نابەلەد جولانە وە

وا هەنۈوكە گۈومان لە بىزىنگەت دەدا و

سەماش لەشت وە قورس دەبا !

كى پى ي ووتى فۇو بە شەمىشلى غروردا بکە و بلنى

لە گەل ئەوهى لە ئاشتىبونە وە سىبىھەرى جەھە نەميانىش دوورم دوور

بەلام ھېشتا بە و سەمايمەي ئىوهش ئاسوودەنەيم

كەوەك كۇوالاى سەر بەزنى دار دىيەم دىيەم

بە گۈومانم

لە نارنجى دۇعا و لە گويىزى پارانە وە تان

بە گۈومانم لە گىلاسى بەر مەمکانەي نويىزەكان و

لە رۇوبارى پر لە رەنگتان

بە گۈومانم

بە و سەمايمەي ئىوهش ئاسوودەنەيم

دهلىٽى تهوري به كەمهرى سەرمادەدەن
وا خوين لە چاوى كتىبىم جۆگە دەگرى
قەوزە چاوى ماسىم بە كويىر دىنى
كە دەترانى ئەي پەرتوكاوترىن كە پىر و ساباتى بۇون
بە و سەمايمەش دارە مىيۇ ئاسوودەيت نايەتە بۇل
سېۋەكانت دەس لە چىلى دوودلى و گۈومان بەرنادەن
بۇ رېگەت دا ئەسپە تەھۋىل مارۇكانت
ئەم بەهارە نەمەرگ نىن كە ژىيانە

مەستەكان

ئە و تاڭغانە بکەنە جى پىياسەى دوورىن كە ژىيانە
ھەرچىت فەرمۇو ووتمان بە چاو
ووتمان مالەكانى ئە و سەلامەت
مالەكانى ئە و ئاوهدان
مەغزى كچە قەيرەكانت پىر كردىن لە خۇزگەي زەرد و
ووتمان رۇزى لە وە دەنیا
لەئىوارەيەكى شىنا
خۇوا بە ھەرمىيەكى گۆشتىن بانگىيان دەكا !
بە پەروانە

بە شەونمە خويىنيكى بائىدار بانگىيان دەكا !
غۇرۇي ھەئالەكانى لى بىردىن و
قوفلت لە دەمى ھەمۇوان دا
بۇوىن بە تۈولى ناو سەبەتە و
بۇوىن بە تەنۇورى ئەندىشە

پیت نه و تین

و ه پن خاوس به سه رئه و زیخه لانه دا مه رون !

پیت نه و تین ئه گه ر خه مى دلی گرتن

به رد به کیلی دلتانه وه بنین

مومى وه دییار خوتانه وه هه لکهن

پیت نه و تین

نه حس مه بن ئیوهش هه ریزاویکن له من

که ده تزانی روزئی دادن

به ر له خورهی پیش نیوه رووانی مردن

وه کو کوتر

به سه ر چلی ، به رزه چلی

کاسیایه کی خوتانه وه هه لدہ نیشین

تا نیشتیمان کوییر نه بwoo بwoo

بو ریت نه داین

به بیوون به بیوون به سه رئه و مردنانه دا هه لبھین

له ری ی که نارییه کانی باران دا

له ری ی بو له را کشاوه کانی هه تاوا

له ری ی متمانه بی ره نگه کان دا

گمهی پیش مردنیان هه لبڑارد و زوو ده رکیان کرد

هه رمی یه کی تاقانه شین ، به س نیه بو خوشە ویستی و

گمهیه کی تاقانه سور ، به س نیه بو سه نگه ری خوین !

که ده تزانی له م ئه ستیره شن دارهی ئیمه دا

له دایک بونی هه رعیشقی هه ریزاویکه له کفن و

جوگرافیایی که له روو خان
 خرکردن وهی هه رگه نجینه یه ک ئالیله
 لا قرته به بازاره گومرا کانی ده سه لات و
 پیکه نینه به غروری ئه ستیره کان !
 سه ره رویی دیوانیکه
 له مه کته به سه وزه کانی عیشقا !
 غیرهی گول و ده نووکه شه وی بارانی سه ر په نجه رهیه
 قولاخ بونی که له کیویوکی پیره
 به رانبه ر به رمه سوره کانی به فرو مردن !
 که ده تزانی
 ئیوه له گه ل بورو جه کانی خوشە ویستى دا پیک نایه ن
 هاوسى يه تى ماله ئاسكە کانی عە تر و
 سه ره رویاییه تى ئیمە تان پى ناکرئ !
 ئیتر چما ، وە کۆلی دل قبولتان بwoo
 ئیمە له پشت گالیسکە پیرە کانه وە
 خە رمانە بووک راکیشىن و
 ئاوىنه بۇ زاوا مارە کان هە لگرین !
 ئیتر چما وە کۆلی دل قبولتان بwoo
 بە تویىکلى پرته قانى
 دەمی كفر و دەمی جنیو بسەرینه وە
 ئیتر چما چما زوو تر
 نە تېرىدەن وە ناو كوجە شىنە کانی عىشق و
 خوت له م خە رمانى ئافاتە قوتار نە كرد !

ئەی عىشق تۆ لەكوى ي
وا بەلاتا

پېرىبوونى نىشتىمان دەرداو و تۆ دەنگ ناكەي !
دۇوكەلى گولە هېرۈكان دەرداو و تۆ دەنگ ناكەي !
ئەی عىشق ئەی ئەستىرەي ھەمېشە كەساك سەرەتەلىپە
ئىرە نىشتىمان و مەملەتكە تى خوتە ، چاوت رۇشنى
چاوت رۇشن

گەشتىتهوه بە كار ئاسكى كازىوهكان
بە پايىزى رۇوتبوونەوهى كورەكان و
وە بەها رو
وە نقىمى بەرەتايى كچۈلانت !

بە سەتىانى سەوزۇسۇورى پەرييەكان و
بە كەنارى ناو قەفەزە مارۇنىيەكان !
ئەی عىشق تۆ لەكوى ي سەرەتەلىپە ؟
لە زستانى ووبۇونتەوهە تا ئىستە
نايەتەبىر ، نايەتەبىر
قەيسىيەكمان تام كردىنى و
زمانمان ، زمانمان دابى
لەزمانى مىوهىيەك
ھەر مىوهىيەك !

نايەتە بىر خاوبۇونەوهى
ناوسەتەنى پەروانەكان

زمان هه لسوون له گه لا هه نجیره کانی گوشت و
 که لنه بیونی هه ناسه
 له بهر لیوی شه کردانیکی ئاگرا
 نایه ته و بیر
 بیونه و همانبیه قه لنه مئی له برووسکه و
 به سه ر ته رزی له لا ولاوی ئاوینه کان !
 ئهی عیشق تو له کوئی ئی وا به گویتا
 گه رؤکه بازیکی نابه لنه ده قیزینی
 قه وزه بزهی چایخانه کان
 قوراولی خنه کی خه تا
 قاحبه بی دیپی به ریا
 قارچک خه لستان به ئنوسه
 قاز مینبه ری سولتانی کویر
 قه مه لاسکی شیلانه داس
 قه بر باله خانه فه قیر !
 ئهی عیشق تو له کوئی ئی ؟
 سه ری به رچنه که ت لاده
 بابه پوونگه ئه و مردنانه دا پوشین
 ماسی بیوین و ئاویان لئی کردين به لهق لهق
 نه عنان بیوین و به هاریان لئی ووشک کردين
 گوقاری بیوین له ئازادی و
 له سه ر شیعری ده میان گرتین !!!
 ئهی عیشق تو له کوئی ئی ؟

جاریکى تر بىمېيىتە وە ناو سرروودو رۇزىنامە كان
ناو بەهارى گۆرانىيە كان
جارىكى تر رۇحەم بۇنى
بۇنى خاك و بۇنى ژووا ن بىگرى ؟
بۇنى خاك و
بۇنى لاملى رەز بىگرى ؟
ئەى عىشق تۆ لەكۈي ؟
تۆ لەكۈي ؟

2001 ھاۋىنى

بەرلىن

